

Jaarverslag Sociale Fraudebestrijding 2019 - Summary

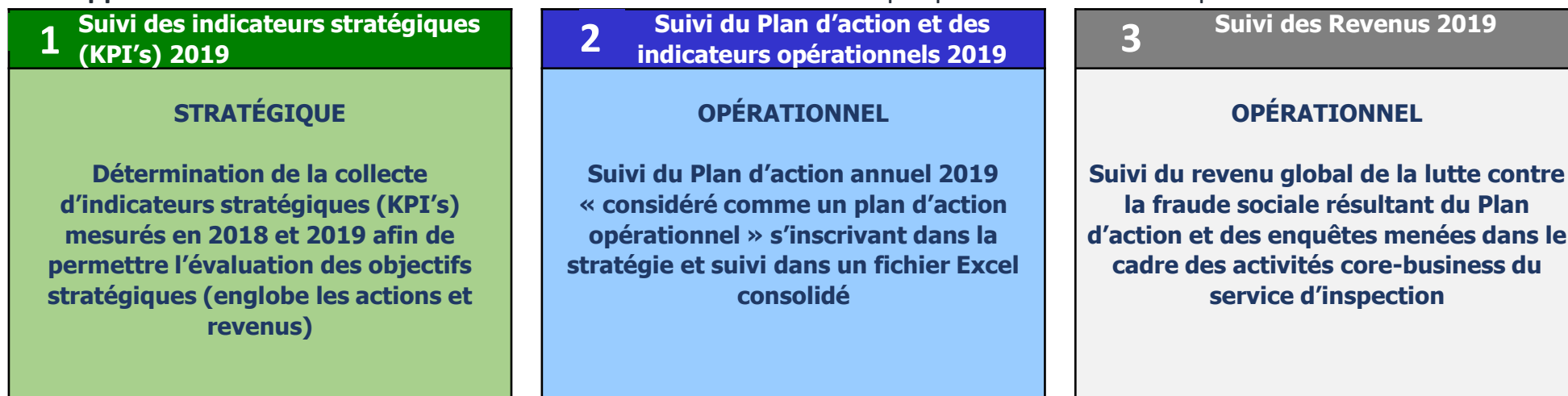

SOCIALE INLICHTINGEN- EN OPSPORINGSDIENST

Aperçu des résultats

- En 2017, un projet a été lancé pour **professionnaliser** le suivi et la **mesure des efforts** dans le domaine de la **lutte contre la fraude sociale** et pour fournir **des méthodologies** et des recommandations afin de poursuivre le suivi professionnalisé à l'avenir. Comme en 2018, le SIRS a élaboré, avec la contribution des différents acteurs concernés, le présent **rapport annuel** d'évaluation de la lutte contre la fraude sociale en 2019 qui explique les résultats des 3 piliers :
 - Pilier 1 – **Monitoring** des **33 indicateurs stratégiques (KPI's)** suivis en 2019 (+ 12)
 - Pilier 2 – Monitoring du **Plan d'action 2019**
 - Pilier 3 – Monitoring des **résultats financiers** 2019
- La méthodologie pour le suivi des résultats fait partie d'un **modèle de croissance**. En 2019 on a continué la mesure des KPI's de 2018 et fait une première mesure pour les nouveaux KPI's 2019 ("**mesure initiale**"). Une **distinction** nette est définie entre la **collecte de toutes les données** (avec la collaboration de tous les acteurs concernés) et l'**analyse des données** (coordonnée par le SIRS), afin de s'assurer que la qualité de l'ensemble des données collectées est comparable. Afin de faciliter la collecte des données relatives au pilier 1, le **SIRS a proposé un fichier simplifié par rapport à 2018**.
- Ce **rapport annuel de lutte contre la fraude sociale 2019** est structuré par pilier et est donc composé des 3 volets suivants :

Overzicht

Pijler 1: Monitoring van de strategische indicatoren (KPI's)

1

SO1: Verlagen van de lasten op arbeid om de aantrekkelijkheid om Sociale Fraude te plegen te doen afnemen

- De **sociale lasten (werknemer + werkgever)** in 2019 bedroegen **42,24 % of 54,3 miljard euro (- 1,82 % t.o.v. 2018)**
- Le taux de cotisations sociales (indépendants) est de **20,5 % en 2019** (le même qu'en 2018)
- **De bruto loonmassa voor de loontrekkenden** bedraagt **128 miljard euro** in 2019 (+ 3,2 % t.o.v. 2018) en **de bruto inkomensmassa** voor zelfstandigen is gelijk aan 2018 (**nl. 27 miljard euro**)
- **Le nombre d'assujettis à la sécurité sociale belge** en 2019 (3.257.227 ETP) **a augmenté de 1,2 %** par rapport à 2018 (+ 39.349 voltijdse equivalenten) en het aantal zelfstandigen stijgt sterker dan het aantal loontrekkenden (+ 2,2 %)
- De Belgische **loontrekkende werkgelegenheid op basis niveau volgt de trend van EU28 (+1,5 %)**; de Belgische zelfstandigen stijgen nominaal t.o.v. de Europese trend maar het aandeel zelfstandigen in Europa is gemiddeld hoger dan dat van België.

SO2 : Droit et administration simplifiés afin d'accroître la transparence et la conformité (y compris la numérisation)

- **42 flux structurés** en 2019
- Gezien de regering in lopende zaken, daalde het aantal **beleidsvoorstellen** overgemaakt van de sociale inspectiediensten en hun administraties van 31 naar **14 beleidsvoorstellen**
- In 2018, is het **toenemend gebruik van e-governmenttoepassingen** verantwoordelijke voor 63,7% van de totaal gerealiseerde administratieve lastenverlaging. Deze administratieve lasten zijn met **385,8 mio gedaald in 2018**.
- Het gemeenschappelijke **platform Dolsis** voor o.a. de inspectiediensten was voor 99,5 % 24/24 beschikbaar in 2019.

SO3: Vergroten van de pakkans

- **La capacité pour lutte contre la fraude sociale est stable au sein des services. 1073,6 ETPi disponibles en 2019** pour les activités liées aux tâches clés (enquêtes, contrôles et tâches administratives nécessaires pour gérer les tâches clés) par rapport à 1063,9 VTEi en 2018 (+ 0,91 %)
- Er werden **149.022 onderzoeken uitgevoerd in 2019** (globale stijging van 1,7 %)
- **7 %** van de onderzoeken leiden tot een **ePV** in 2019 (stable par rapport à 2018)
- **80 % des ePV's** connaissent une suite administrative
- **32 % d'enquêtes positives** en 2019 soit à peu près **1 enquête sur 3 aboutit à une enquête positive**

SO4 : Augmenter la capacité d'action des services d'inspection

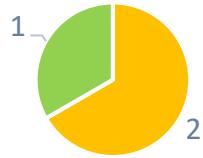
- Het **totaal aantal voltijdse equivalenten** betrokken bij de sociale fraudebestrijding bedraagt **1173,2 VTE's** in 2019 (+ 0,3 % t.o.v. 2018). Het totaal aantal VTE's blijft **stabiel**
- De sociale inspectiediensten hebben sterk ingezet op opleiding met **5.694 opleidingsdagen** of gemiddeld **4,9 opleidingsdagen** per VTE
- En 2019, on a effectué **384 contrôles** (en comparaison de 306 en 2018) **par ETPi** (attention pas pour tous les services)
- En 2019 werden **159 onderzoeken** uitgevoerd **per VTEi** (RIZIV enkel DAC)
- In 2019 werden **72 positieve onderzoeken** uitgevoerd **per VTEi** (RIZIV enkel DAC)

SO5: Bestrijden van grensoverschrijdende Sociale Fraude en sociale dumping

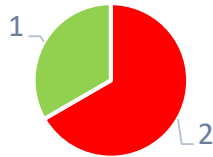
- De aanbevelingen van het Rekenhof en de uitkomst van de risico-evaluatie van de SIOD aangaande de prioritair fraudefenomenen komt terug in een stijging van het beschikbaar effectief van de sociale inspectiediensten maar staat nog steeds in schril contrast met de capaciteit t.a.v. de nationale fraude
- **Met 5.308 onderzoeken** in 2019, blijven de cijfers stabiel t.o.v. 2018 (5.318 onderzoeken)
- **De ratio positieve/afgesloten onderzoeken ligt hoger** bij de grensoverschrijdende onderzoeken dan bij de nationale onderzoeken
- **L'évolution du nombre d'ePV's** dans le cadre d'enquêtes internationales en 2019 (17,3 %) **a augmenté de 0,8%** par rapport à 2018

Van de **122 indicatoren** voor de 67 acties in het Actieplan 2019 zijn 78 indicatoren gerealiseerd en 38 gestart. Voor 6 indicatoren moet de meting nog gestart worden.

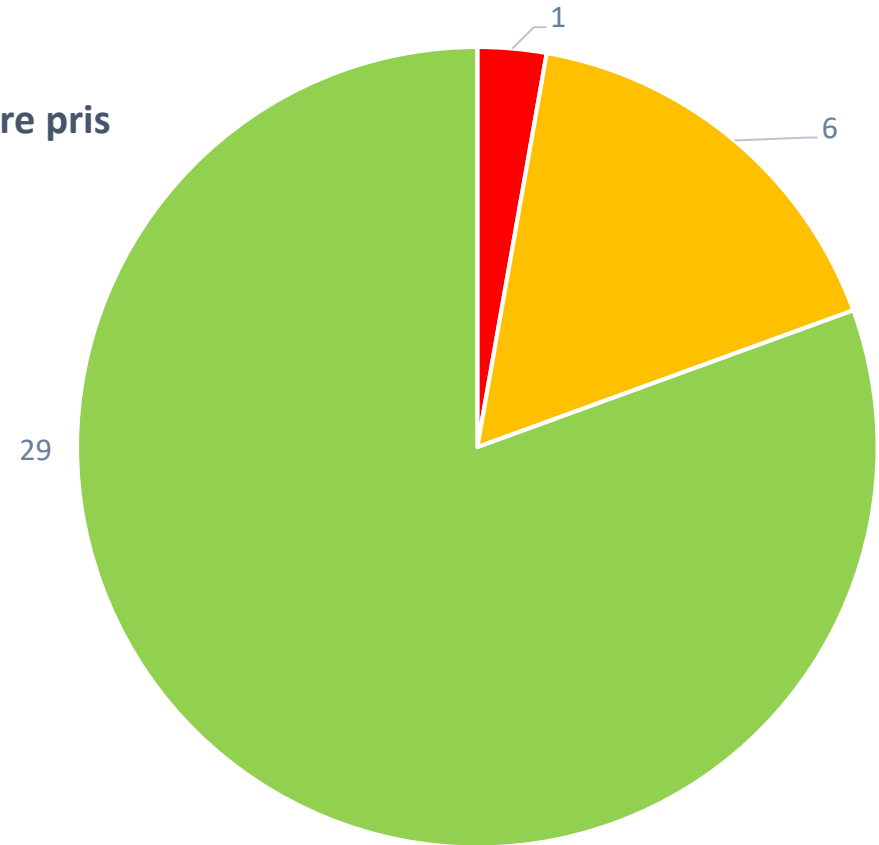
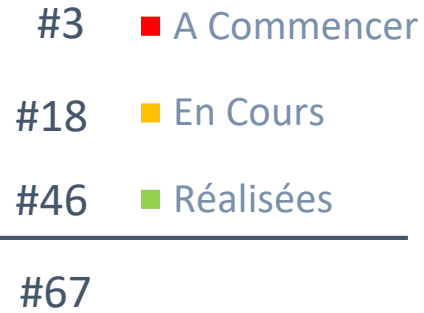
SO1 Réduire les charges sur le travail

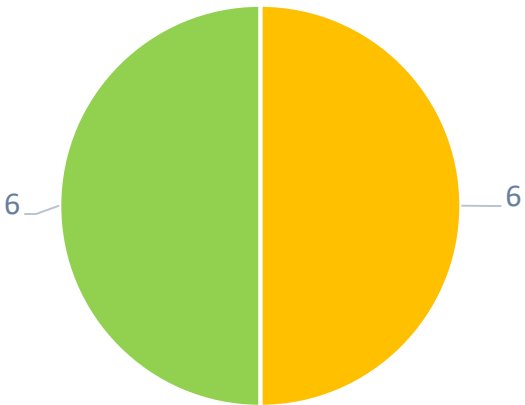
SO2 Simplifier la législation et l'administration

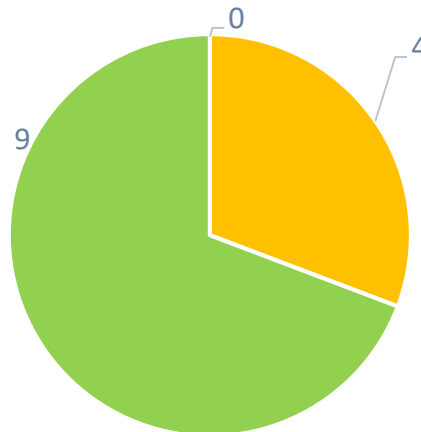
SO3 Augmenter le risque d'être pris

SO4 Accroître l'efficacité des services d'inspection sociale

SO5 Lutte contre la fraude sociale transfrontaliers

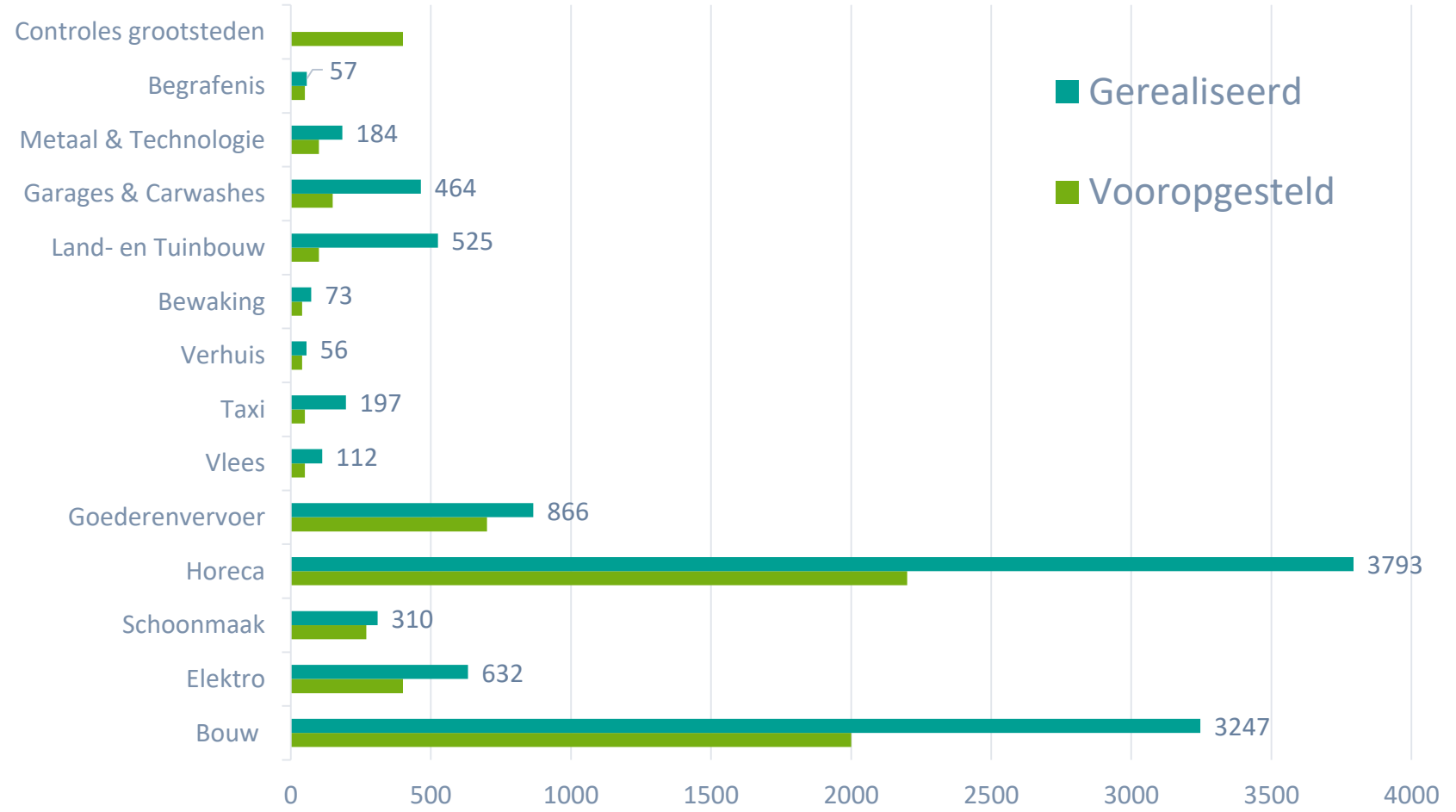
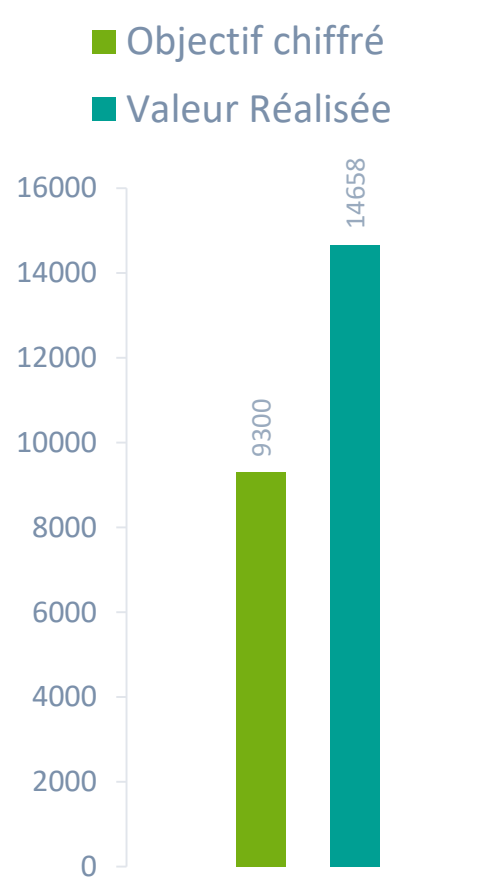

Een **programmawerking** zou de samenhang verbeteren tussen de verschillende acties en vervolgens leiden tot een betere realisatie.

Action 8: Contrôles dans le cadre des actions SIRS est tout à fait réalisée

Pijler 2: Monitoring van het Actieplan Sociale Fraudebestrijding

2

Noot:

- Cijfers grootsteden zijn exclusief Kanaalplan & Stroomplan

SOCIALE INLICHTINGEN- EN OPSPORINGSDIENST

Pijler 3: Monitoring van de financiële resultaten

3

Fraudefenomeen	Bijdragen uit preventieve acties	Vordering van niet-betaalde bijdragen (incl. bijkomend opgelegde bijdragen)	Vermijden van onterechte uitkeringen	Terugvorderen van onterechte uitkeringen	Uitsluiting van uitkeringen (sanctie)	Terugvorderen van valse prestaties	Opleggen van administratieve geldboeten	Opleggen van strafrechtelijke geldboeten		Overheidsopbrengsten uit core business activiteiten	Rechtzetting rechten/plichten burger
1. Niet-aangegeven arbeid - zwartwerk		€ 17.798.370,97		€ 5.004.655,48	€ 17.086.183,02		€ 113.350,00				
2. Verboden cumul van uitkeringen				€ 11.165.050,14	€ 23.921,81						
3. Schijnzelfstandigheid		€ 2.010.000,00									
4. Misbruik tijdelijke werkloosheid			€ 2.554.726,20								
5. Valse onderwerpen				€ 996.087,76	€ 33.789,80		€ 390.476,67			€ 1.080.000,00	
6. Domiciliefraude				€ 24.256.242,13	€ 7.712.443,70		€ 6.275,00				
7. Fraude met sociale zekerheidsbijdragen		€ 74.309.309,00									€ 58.920.243,00
8. Fraude door zorgverstrekkers						€ 4.694.549,06					
9. Fraude met ziekte-uitkeringen aangeleverd door mutualiteiten				€ 18.774.993,20							
10. Loopbaanonderbreking / Tijdskrediet - anomalieën				€ 2.692.492,68							
11. Article 30bis / 30ter	€ 36.130.000,00	€ 11.830.000,00									
12. Zwarte overuren											€ 13.860.302,00
13. Opgelegde geldboeten							€ 7.225.777,40				
14. Mensenhandel		€ 360.000,00									
15. Starters	€ 90.000,00										
16. Sociale dumping		€ 35.592.132,24									€ 21.769.873,00
17. Stilzwijgers		€ 29.900.000,00									
18. Falingen, klachten, publieke sector										€ 102.150.000,00	
	€ 36.220.000,00	€ 171.799.812,21	€ 2.554.726,20	€ 62.889.521,39	€ 24.856.338,33	€ 4.694.549,06	€ 7.735.879,07	€ 0,00		€ 103.230.000,00	€ 94.550.418,00
	Totaal Social bijdragen : € 208.019.812,21		Totaal Uitkeringen: € 90.300.585,92			€ 4.694.549,06	Totaal Opg.geldeb.: € 7.735.879,07				
Algemeen totaal	€ 310.750.826,26										

310.750.826,26 €

Overzicht van de financiële resultaten 2018 vs. 2019 per fraudefenomeen

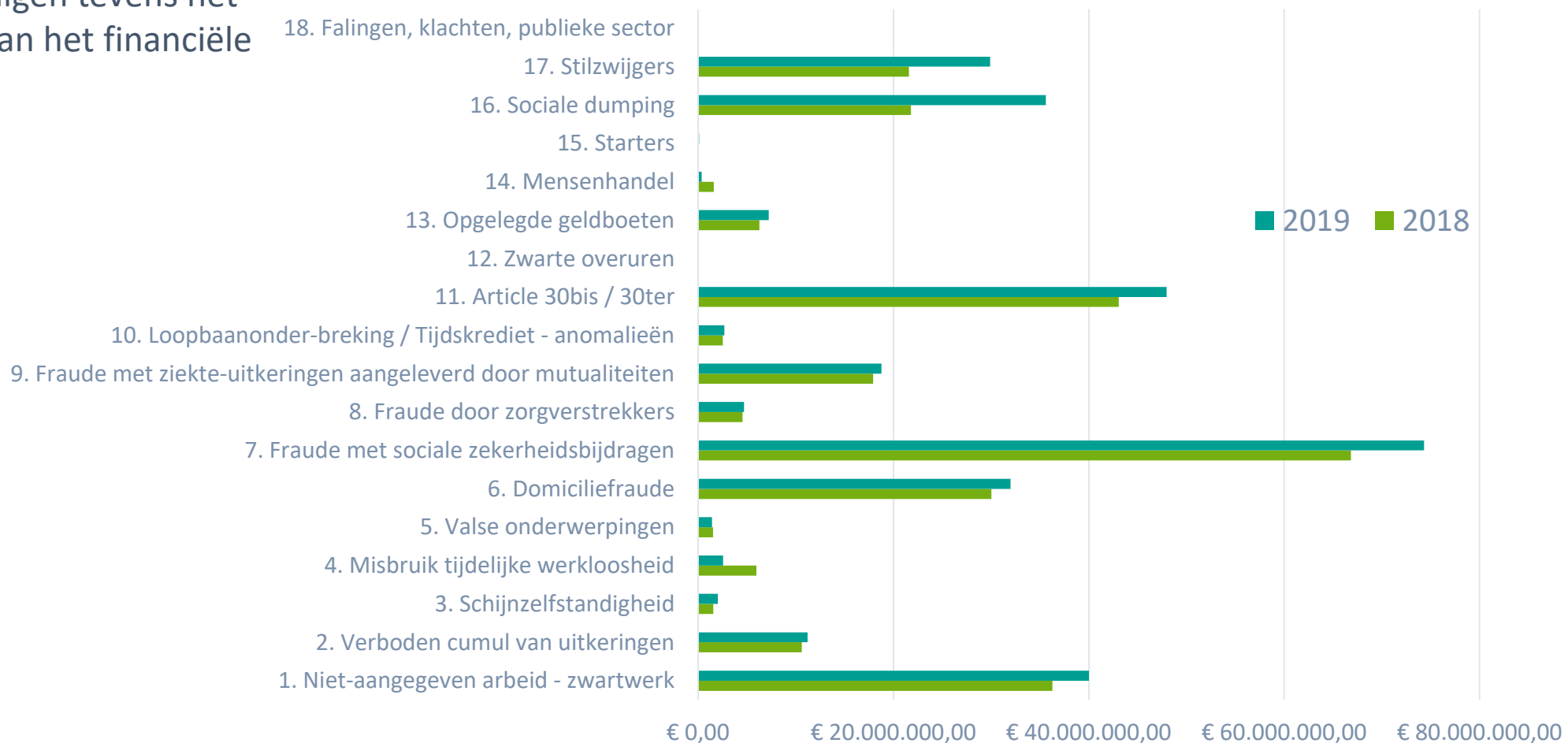
De 5 prioritaire fraudefenomenen (cfr. Actieplan 2020) vertegenwoordigen tevens het grootste deel van het financiële resultaat.

Pijler 3: Monitoring van de financiële resultaten

3

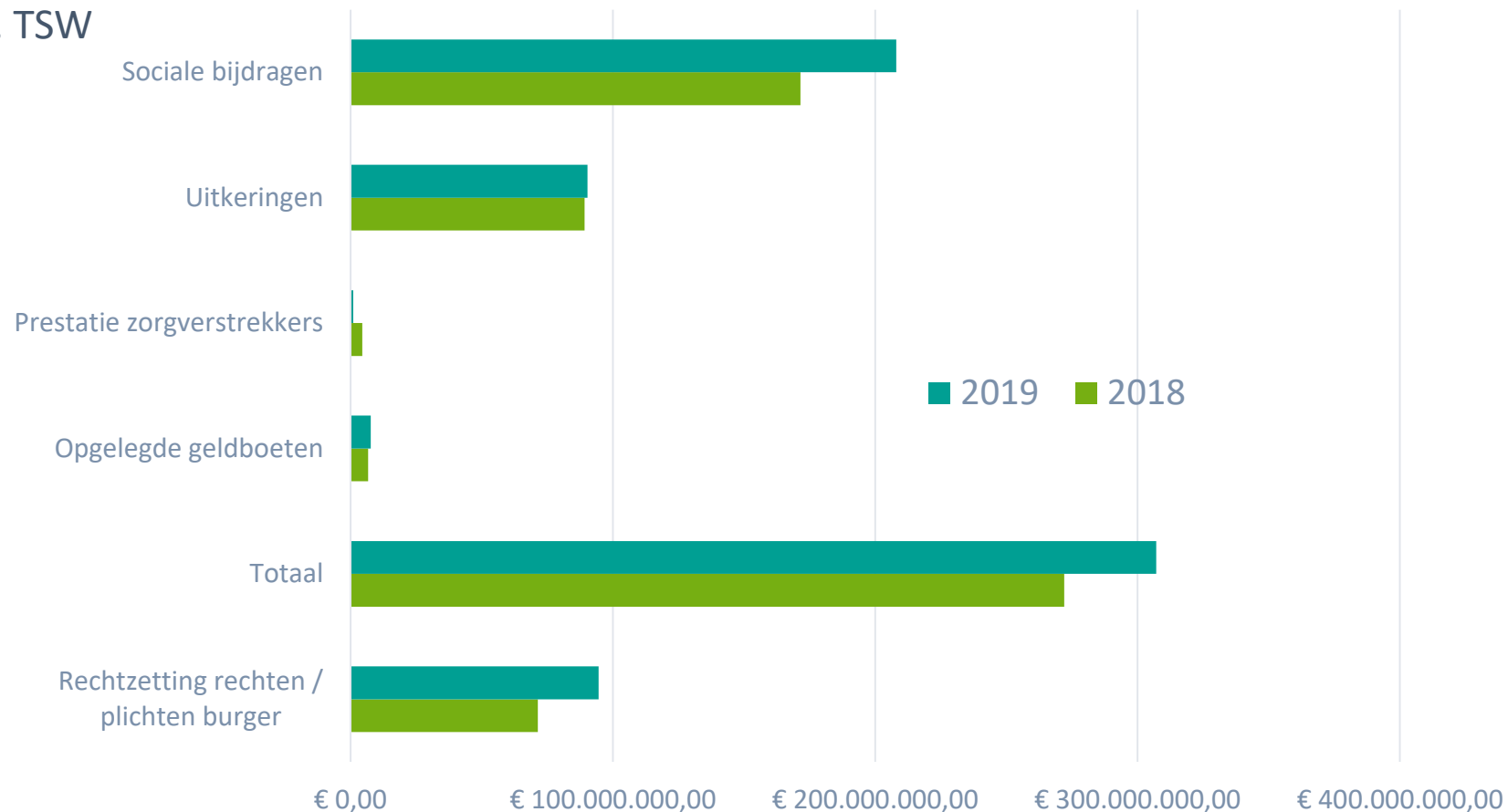

SOCIALE INLICHTINGEN- EN OPSPORINGSDIENST

Overzicht van de financiële resultaten 2018 vs. 2019 per type opbrengst

Rechtzetting rechten / plichten burger:
Lonen & vergoedingen die n.a.v. TSW
effectief zijn bijbetaald aan de
burger.*

Noot:

* In sommige gevallen zijn de eventuele (bijkomende) RSZ-bijdragen mee opgenomen.

Editeur Responsable :

Bart Stalpaert

Directeur Service d'Information et de Recherche Sociale (SIRS)

Rue Ernest Blerot 1 – 1070 Bruxelles

info@sirs.belgique.be

www.sirs.belgique.be

